

I. POROČILO

o

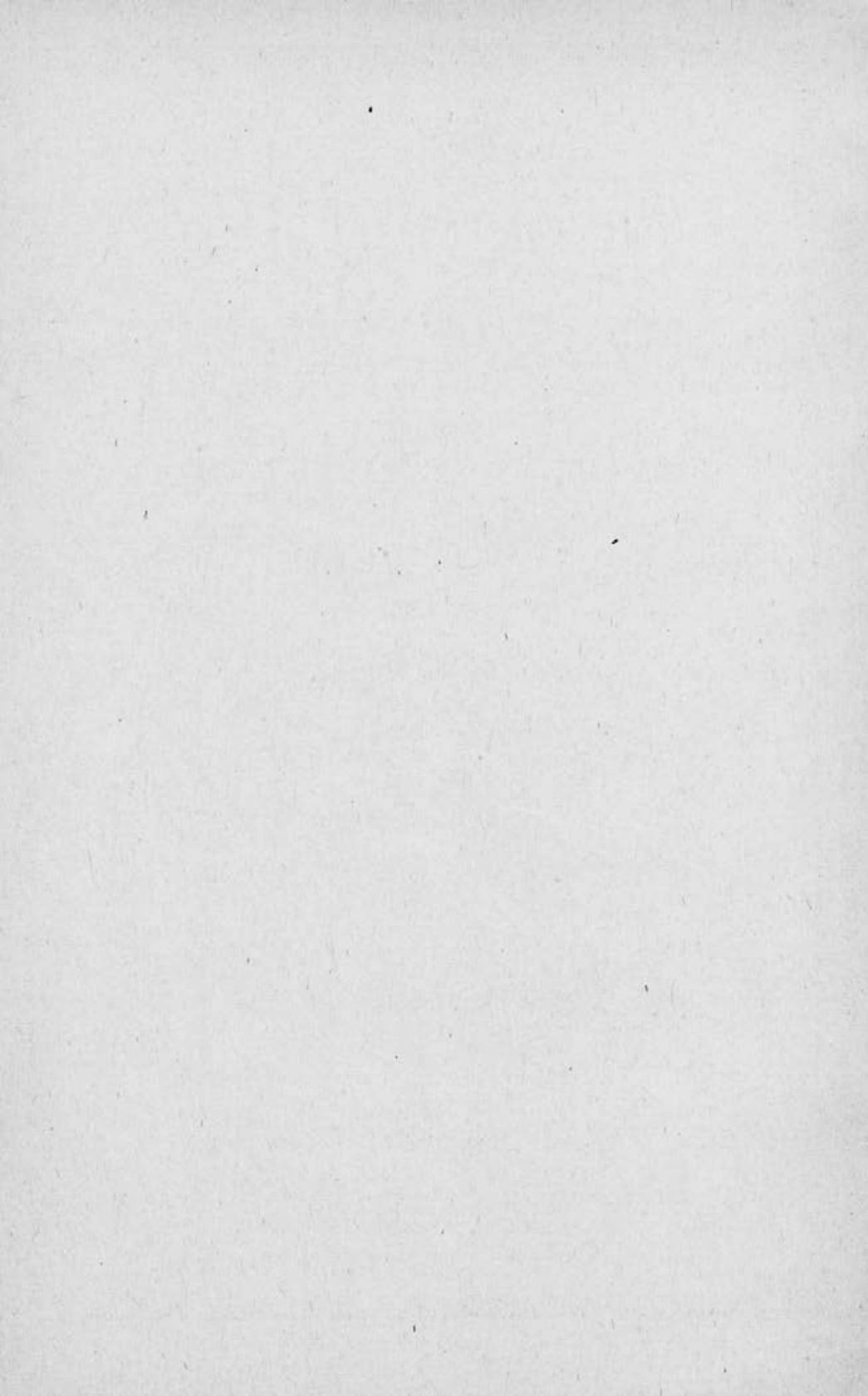
DRŽ. DVORAZREDNI
TRGOVSKI ŠOLI
V MARIBORU

SESTAVIL M. DOLENEC

V MARIBORU 1923

ZALOŽIL SOSVET DRŽ. DVORAZR. TRG. ŠOLE V MARIBORU
NATISNILA MARIBORSKA TISKARNA

I. poročilo

o

drž. dvorazr. trgovski šoli v Mariboru.

Sestavil M. Dolenc.

V s e b i n a :

- I. Iz „Organizacijskega pravilnika za dvorazredne trgovske šole v Sloveniji“.
- II. Učni načrt.
- III. Ugodnosti šole.
- IV. Ustanovitev in razvoj drž. dvorazredne trgovske šole v Mariboru.

V Mariboru, 1923.

Založil Sosvet državne dvorazredne trgovske šole v Mariboru.
Natisnila Mariborska tiskarna.

I. Iz „Organizacijskega pravilnika“ za državne dvorazredne trgovske šole v Sloveniji.

1. Naloga, značaj in učni jezik zavoda.

§ 1.

Dvorazrednim trgovskim šolam je naloga, da podajajo mladencem, ki se namerjajo posvetiti trgovskemu stanu ali drugim podobnim poklicem, dosežno množino splošne izobrazbe, zlasti pa, da jih izobrazijo v trgovski stroki ter tako pomagajo povzdigniti zmožnost trgovcev, trgovskih sotrudnikov in uradnikov raznih trgovskih podjetij.

§ 2.

Učni jezik je slovenski.

2. Ustanovitev in vzdrževanje zavoda.

§ 3.

Zavod ustanovi in vzdržuje država. K vzdrževanju prispevajo:

1. občina;
2. trgovska in obrtniška zbornica;
3. trgovski gremij;
4. posamezni dobrotniki z ustanovami, volili in darovi;
5. učenci sami z vstopnino, učenim prispevkom in šolnino.

3. Nadzorstvo in vodstvo zavoda.

§ 4.

Vrhovno nadzorstvo zavoda izvršuje ministrstvo za trgovino in industrijo po svojih strokovnih organih.

§ 5.

Zaradi stalnega stika s trgovskim in obrtnim svetom imenuje oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani poseben sosvet, ki sestoji ponajveč iz praktikov trgovskega in obrtnega stanu.

Njegova naloga je, da svetuje šolskemu oblastvu v vseh zadevah, ki se tičejo organizacije pouka, ako jih šolsko oblastvo za to zaprosi, ali pa tudi iz lastne iniciative, ako se mu zdi potrebno.

Sosvet skrbi zlasti za to, da pouk v specialno trgovskih predmetih ustreza zahtevam prakse. Zato je upravičen, pošiljati zdaj-pazdaj enega ali dva svoja zastopnika, da prisostvujeta pouku; ta zastopnika pa nimata pravice posezati v pouk. O hospitaciji je treba prej obvestiti ravnateljstvo. Uspehe svojega nadziranja poročajo odposlanci sosvetu, ki obvešča o tem oddelek min. trgov. in industr. v Ljubljani.

§ 6.

Poslovna doba članov tega sosveta traja tri leta. Po preteku te dobe se morajo imenovati novi; poslovna doba prejšnjih pa traja do imenovanja novih, torej lahko tudi več nego tri leta.

Vnovično imenovanje je dopustno.

§ 7.

Članstvo sosveta je samo častno; člani smejo zahtevati povračilo le tistih izdatkov, ki so jih imeli vsled posebnega naročila.

§ 8.

Sosvet se posvetuje in sklepa v sejah, ki jih sklicuje predsednik ali njegov namestnik po možnosti enkrat na mesec. Izredna seja se mora sklicati, če to predlaga ravnatelj zavoda ali če to žele štirje člani sosveta. Taka izredna seja se mora sestati tekom enega tedna po pismeno naznanjenem predlogu ravnateljevem ali po želji štirih članov sosveta.

Seje so sklepčne, če je razen predsedujočega člana navzočih še najmanj šest članov sosveta.

Sklepa se z navadno večino glasov. Ob enakosti glasov odloča predsednik ali njegov namestnik. Seje vodi predsednik ali njegov namestnik, ako pa sta ta dva zadržana, najstarejši navzočni član sosveta. Sicer imajo vsi člani sosveta iste pravice. Sosvet sklepa o osebnih koristih ravnateljevih le ob njegovi odsotnosti.

§ 9.

O sejah je voditi posebne zapisnike, ki naj podajajo natančno sliko razprav. Podpisujeta jih zapisnikar in seji predsedujoči član sosveta. Zapisniki o sejah sosveta se morajo predlagati oddelku min. trgov. in industrije v Ljubljani.

§ 10.

Sosvet je za svoje delovanje odgovoren oddelku min. trgovine in industrije v Ljubljani.

4. Organizacija pouka.

§ 11.

Dvorazredne trgovske šole se dele:

- a) na dvorazredne deške trgovske šole s pripravljalnimi razredom;
- b) na dvorazredne dekliške trgovske šole;
- c) na specialne tečaje.

§ 12.

Namen dvorazrednim trgovskim šolam je ta, da v teku dveh let praktično izobrazijo pomožne moči za trgovski stan v ožjem pomenu besede ter usposobijo učence in učenke za samostojno vodstvo trgovin.

§ 13.

V I. letnik deških dvorazrednih trgovskih šol se sprejemajo le tisti učenci, ki dokažejo, da so dopolnili 14. leto ali ga dopolnijo v teku sprejemnega solarnega leta, ter so dovršili z vsaj zadostnim uspehom IV. razred srednje šole ali popolno meščansko šolo ali pripravljalni razred dvorazredne trgovske šole. Izjemoma se sprejmejo v I. letnik tudi tisti učenci, ki dokažejo zgoraj predpisano starost ter so dovršili III. razred srednje šole, predzadnji razred meščanske ali VIII. razred ljudske šole ali so dobili v IV. razredu srednje šole izpričevalo drugega reda, ako uspešno prebijejo sprejemni izpit iz slovenščine, nemščine in srbohrvaščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodopisja in prirodoslovja. Pri preizkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobe učenci v pripravljalnem razredu dvorazredne trgovske šole.

Z dvorazrednimi trgovskimi šolami za dečke je v zvezi pripravljalni razred. (Na tukajšnjem zavodu ukinjen od 1921/22.) Vanj se sprejemajo brez izpita učenci, ki so dopolnili 13. leto starosti ali ga dopolnijo v teku sprejemnega solarnega leta ter so dovršili vsaj VI. razred ali oddelek ljudske ali I. razred tri-razredne, oziroma II. razred štirirazredne meščanske ali II. razred srednje šole.

V I. letnik dekliških dvorazrednih trgovskih šol se sprejemajo le tiste učenke, ki so dopolnile 14. leto ali ga dopolnijo v teku sprejemnega solarnega leta, in sicer ob istih pogojih kakor dečki (glej § 13., 1. odstavek). Pripravljalnega razreda za deklice ni.

Če so taki učenci v ljudskošolski obvezni starosti, so v zmislu § 23. državnega ljudskošolskega zakona oproščeni obiskovanja ljudskih šol.

§ 14.

V učnem načrtu dvorazrednih trgovskih šol in pripravljalnega razreda so ti-le predmeti:

- a) Obvezni predmeti pripravljalnega razreda: verouk, slovenski kot učni jezik, srbohrvaški jezik, nemški jezik, računstvo, geometrija, prirodopisje, prirodoslovje, zemljepisje, lepopisje.
- b) Obvezni predmeti dvorazrednih deških trgovskih šol: verouk, slovenski kot učni jezik, srbohrvaški jezik, nemški jezik, trgovsko računstvo, trgovsko dopisovanje in kontorna opravila, knjigovodstvo, vzorni kontor, nauk o trgovini in menicah, nauk o javni upravi in sodstvu, zemljepisje, nauk o blagu, lepopisje, tesnopisje.
- c) Obvezni predmeti dvorazrednih dekliških trgovskih šol so isti, kakor na deških dvorazrednih trgovskih šolah, samo da ni med njimi nauka o blagu.
- e) Neobvezni predmeti: italijanski jezik, telovadba, strojepisje, petje.

Vsota tedenskih učnih ur v obveznih predmetih ne sme presegati števila 32, tako da se učenci lahko uče tudi neobveznih predmetov.

§ 15.

Specialni tečajji se prirejajo po časovnih in krajevnih potrebah, zlasti iz tistih predmetov, ki v njih trgovska šola kot taka ne more dovolj izobraziti, n. pr. jezikovni konverzacijski tečajji, tečajji o carinstvu, o posameznih blagovnih strokah, kakor o mlekarstvu, sirarstvu, lesni trgovini, potem združni tečajji itd.

Če se pokaže potreba, se otvori tudi poseben trgovski tečaj za take učence srednjih in drugih šol, ki se hočejo izobraziti v trgovski stroki. Ti tečajji naj sploh ne presežajo dobe dveh let in v njih naj se poučujejo le strogo trgovski predmeti.

Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani odloča za vsak primer posebe, česar je treba glede organizacije teh tečajjev, glede učne snovi in njene razdelitve.

§ 16.

Število učencev vsakega razreda na vseh oddelkih zavoda naj ne preseže števila 40, pri jezikovnih konverzacijskih tečajjih pa ne 15.

§ 17.

Šolsko leto se začneja in zaključuje na vseh celotnih oddelkih zavoda istočasno z drugimi državnimi srednjimi šolami.

Za počitnice veljajo dnevi, kakor so določeni za državne srednje šole.

5. Učila.

§ 18.

Za pouk se smejo rabiti samo one knjige in ona učila, ki jih dopušča ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani. Učiteljski zbor izbira med dopustnimi učili ter je upravičen predlagati uporabo tudi še nepotrjenih učil.

§ 19.

Na zavodih naj se napravijo te-le zbirke:

1. Učiteljska knjižnica za učitelje;
2. dijaška knjižnica za učence in učenke;
3. podporni knjižnica za učence in učenke;
4. prirodoslovna in prirodopisna zbirka, istotako zbirka za nauk o blagu;
5. zbirka zemljepisnih učil;
6. zbirka vrednotnic in obrazcev, važnejših v trgovskem življenju.

Ravnatelj izroča oskrbovanje zbirk posameznim učiteljem.

6. Ravnatelj in učno osebje.

§ 20.

Učiteljski zbor sestoji iz ravnatelja, rednih učiteljev, namestnih in pomožnih učiteljev.

V obveznih predmetih naj po možnosti poučujejo redni učitelji.

§ 21.

Ravnatelj vodi zavod v pedagoškem in didaktičnem oziru ter ga zastopa na zunaj.

§ 22.

Ravnatelj je za stanje zavoda odgovoren ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani.

§ 24.

Ravnatelj in ostalo učiteljsko osebje se mora o svojem strokovnem znanju izkazati na način, kakršnega zahteva ministrstvo trgovine in industrije. V posebnih, ozira vrednih primerih, posebno ob ustanovitvi zavoda, ministrstvo trgovine in industrije lahko opusti zahtevo po dokazu sposobnosti, zlasti pri prosilecih, ki so se v šoli ali v strokovni praksi izkazali zmožne za pouk na trgovski šoli.

Ravnatelja in ostalo učno osebje nastavlja in odstavlja ministrstvo trgovine in industrije, oziroma oddelek imenovanega ministrstva v Ljubljani, po veljavnih predpisih.

§ 25.

Ministrstvo lahko sklepa s posameznimi učitelji posebne pogodbe za namestitvev.

7. Učenci, učenke, disciplinarno postopanje z njimi, učila in izpričevala.

§ 27.

Vsak učenec dvorazrednih trgovskih šol mora ob sprejemu predložiti svoj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Nedoletni učenci morajo za sprejem predložiti tudi ustni ali pismeni dokaz, da so jim starši ali njih namestniki dovolili vstop. Izrednih učencev, oziroma učenk ni.

§ 28.

Učenci se morajo ravnati po določilih disciplinarnega reda, ki velja za državne strokovne šole.

Starši, oziroma njih namestniki, morajo učence skrbno nadzirati, in ravnatelj je, če je domače nadzorstvo slabo, dolžan, zahtevati od staršev, oziroma namestnikov, da učencu izpremene stanovanje.

§ 30.

Vsak učenec in vsaka učenka dobi koncem vsakega semestra izpričevalo o svojem napredku in ob dovršeni dvorazredni trgovski šoli odhodno izpričevalo, ki navaja podatke o njegovem (njenem) vedenju in o učnih uspehih za bivanja na zavodu.

§ 32.

Sklepnih preizkušenj zavod ne prireja. Pač pa je dolžnost ravnateljeva, oziroma dolžnost učiteljskega osebja, da se koncem vsakega šolskega leta, zlasti pa pred izpustom učencev iz šole, prepriča, ali so resnično dosegli učni smoter.

8. Končno določilo.

§ 33.

Učne načrte za posamezne oddelke zavoda in vsako njih izpremembo je predložiti ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani v potrditev.

II. Učni načrt **za državne dvorazredne trgovske šole.**

A. Obvezni predmeti.

1. Verouk.

I. in II. letnik.

(1 uro na teden.)

Učno snov za ta predmet določa pristojna cerkvena oblast.

2. Slovenski kot učni jezik.

Učni smoter: Jasno razumevanje govora v slovenskem jeziku, zmožnost ustnega in pismenega pravilnega izražanja, spretnost v zmiselnem čitanju in obnavljanju čtiva. Poznavanje najvažnejših slovstvenih pojavov v slovenskem jeziku s posebnim ozikom na poglavitna dela znamenitejših in novejših pisateljev in pesnikov.

I. letnik.

(3 ure na teden.)

Ponavljanje oblikoslovja, razlaga stavkovih členov v prostem stavku, vaja v rabi ločil in v pravopisju, najnavadnejše tujke, zlasti v kupčijskem prometu, sestavljeni in skrženi stavek, analiza stavka. Čitanje sestavkov v vezani in nevezani besedi, pravilno čitanje in obnavljanje čtiva, Učenje na pamet prikladnih sestavkov.

V vsakem semestru 3 šolske in 3 domače naloge; diktati po potrebi.

II. letnik.

(3 ure na teden.)

Ponavljjanje oblikoslovja in skladnje, prosto ustno in pismeno obnavljanje čtiva. Razvrstitev glavnih misli in osnutka vzornih sestavkov. Glavni podatki iz najvažnejših književnih pojavov v slovenskem jeziku in sem spadajočih življenjepisov s posebnim ozirrom na poglobljena dela znamenitejših in novejših slovstvenikov. V zvezi s tem najvažnejše o vrstah pesništva in o stihotvorstvu. Prosto obnavljanje prečitanih pesniških sestavkov, vaje v prostem predavanju. Pismeni izdelki naj napredujejo od preproste obnovitve do lahkih samostojnih sestavkov, ki naj obravnavajo učencem poznano snov.

V vsakem semestru 3 šolske in 3 domače naloge.

3. Srbohrvatski jezik in trgovsko dopisje.

Učni smoter: Umevanje lažjega čtiva. Spretnost v čitanju in pisanju v latinici in cirilici, spretnost v sestavljanju navadnih trgovskih pisem za denarni in blagovni promet, zmožnost preprostega razgovaranja. Pouk v vseh oddelkih naj se vrši po možnosti v srbohrvaščini.

I. letnik.

(3 ure na teden.)

Čitanje sestavkov v latinici in cirilici, istočasno poglobljanje oblikoslovja in povdarjanje glavnih sintaktičnih posebnosti srbohrvaščine. Gojenje pravilnega naglašanja. Razgovarjanje o predelani snovi.

Drugi tečaj se porabi polovico učnega časa za trgovsko dopisje, ki se naj vrši pretežno v cirilici. Predelajo se naj pisma iz denarnega prometa. Kot podlaga služi učni načrt za slovensko dopisje.

Naloga: V vsakem semestru 2 šolski in 1 domača naloga.

II. letnik.

(2 uri na teden.)

Poleg proze in poezije, kjer se mimogrede omenjajo najvažnejši pisatelji in pesniki našega naroda, se obravnava tudi srbohrvatska narodna pesem in njeno kulturno zgodovinsko ozadje. Trgovskemu dopisju se mora posvečati polovico učnega časa. Predelajo se izžirpno pisma iz blagovnega prometa na podlagi učnega načrta za slovensko dopisje.

Naloga: V vsakem semestru 2 šolski in 1 domača naloga.

4. Nemški jezik.

Učni smoter: Dovoljno poznavanje oblikoslovja in skladnje, razumevanje lažjega čtiva, spretnost v ustnem izražanju. Slovniški in konverzacijski pouk naj se naslanja na čtivo.

I. letnik.

(4 ure na teden.)

Sistematični pouk oblikoslovja v zvezi s predelanim čtivom, empirični pouk skladnje. Nepretrgane ustne in pismene vaje. Čitanje, razlaga in prevajanje sestavkov v vezani in nevezani besedi, ki naj dajejo snov za konverzacijski razgovor. Obnavljanje čtiva. Poizkusi v prevajanju iz slovenščine v nemščino, Praktične vaje v pravopisju in v rabi ločil. Vsak semester 3 šolske in 3 domače naloge; diktati kakor preudari učitelj.

II. letnik.

(2 uri na teden.)

Pregledna obnovitev oblikoslovja, zlasti spregatve. Sistematični pouk skladnje. Prosto obnavljanje čtiva, Prosto razgovarjanje o predmetih, ki so vzeti iz trgovskega življenja. Prevajanje iz slovenščine v nemščino. Opisi in pripovedi. Prilicni podatki o najznamenitejših klasikih in njih delih. Vsak semester 3 šolske in 3 domače naloge; diktati po potrebi. V obeh letnikih se učitelj poslužuje pri pouku izključno nemščine.

5. Slovensko dopisje in kontorna dela.

Učni smoter: Spretnost v sestavljanju pisem in kontornih spiskov za blagovno trgovino, ki morajo biti v jezikovnem oziru po vsebini in po obliki pravilni.

I. letnik.

(V prvem semestru po 2 uri, v drugem po 4 ure na teden.)

a) Kontorni sestavki z ozirom na zunanjo obliko, na kupčijske navade in strokovne izraze, ki se je nanje pri pismenih izdelkih ozirati v trgovski praksi. Izgotavljanje spiskov, dobavnih spiskov in potrdil, položnic in pobotnic, faktur, nakupnih in prodajnih računov, stroškovnikov, tovornic, carinskih deklaracij, brzojavk. Formalne stvari pri menicah, nakaznicah in čekih, listinah poštnega prometa in tiskovinah za čekovni promet poštnega čekovnega zaveda. V drugem semestru se določi 1 ura izključno za kontorna dela.

b) Dopisje s tozadevnimi kontornimi opravili, ki so v zvezi s pismenimi izdelki.

Uvod o pomenu pismenih sporočil in o načinu sestavljanja pisem v trgovski praksi. Oblika trgovskega pisma, kuverte in dopisnice. Postopanje z došlimi in odhajajočimi pismenimi sestavki na splošno. Pisma o pošiljativah in plačilih v gotovini. Enostavni sestavki v blagovnem prometu; naročanje blaga in izvršitev takega naročila z ozirom na različne poravnave fakturnih računov, dalje prejemnice o sprejetem blagu. Lahki slučajji iz korespondence o

menicah, in sicer: pismeno poročilo o trati, remitiranje menic za vknjižbo dospetka, pisma za oskrbo akcepta in meničnega plačila. Na kratko je obravnavati poizvedbe o tvrdkah in tozadevna pisma, Opominjevalna pisma.

V prvem semestru 2 šolski in 2 domači nalogi, v drugem semestru 4 šolske in 3 domače naloge. Za domače naloge naj učenci samostojno izgotavljajo pisma in pripadajoča kontorna dela. Vse vaje naj učenci spisujejo takoj v šoli na čisto (po potrebi tudi v stenogramu), tako da jim jih doma ni potreba še enkrat prepisovati.

II. letnik.

(V prvem semestru 3 ure na teden.)

Ponavljjanje enostavnih pisem. Poravnavanje računov s pomočjo poštnega čekovnega zavoda. Ponudba prodajaleca, povpraševanje kupca, komisijski nakup in prodaja blaga. Najvažnejša pisma in kontorna dela v odpravništvu. Navadna pisma o blagovnih naročilih iz prekomorskih dežel. Nadaljevanje korespondence o menicah, namreč remitiranje menice v diskont, pisma v domicilnih zadevah in o menicah v sili. Najenostavnejša pisma iz bančnega prometa, in sicer komisijski nakup in prodaja valut, deviz in vrednostnih papirjev, nakazila. Pisma v zadevi telkočih računov. Priporočilna in kreditna pisma. Okrožnice. Zadolžnice. Pooblastila. Vloge za vpis v trgovski register. Prošnje, službena izpričevala. Tekom zadnjih štirih tednov drugega semestra je (ob pouku kontornih opravil) pregledno ponavljati snov iz dopisja in kontornih del (ter knjigovodstva) in je ob tej priliki zlasti slabejšim učencem določiti sklepne rede v navedenih predmetih. V prvem semestru 2 šolski in 2 domači nalogi.

6. Nemško dopisje.

Učni smoter: Zmožnost izgotavljati v nemškem jeziku navadna trgovska pisma in kontorne sestavke za blagovno trgovino.

II. letnik.

(2 uri na teden.)

Učencem je podati primerno število mnogo rabljenih fraz za lažja pisma in kontorne sestavke v blagovni trgovini; nakratko je obravnavati pisma iz bančnega poslovanja, ki zadevajo blagovno trgovino. Ob teh vajah se je po možnosti ozirati na razpored dopisnih sestavkov, ki veljajo za dopisje v slovenščini. Namesto prevodov je kolikor mogoče prej preiti k samostojnemu sestavljanju pisem v nemščini na podlagi določenih podatkov. Vsak semester 2 šolski in 2 domači nalogi. Neprestane vaje v šoli.

7. Trgovsko računstvo.

Učni smoter: Spretnost izvajanja vseh za blagovno trgovino važnih računov s posebnim ozirom na tozadevno postopanje

v trgovski praksi; zmožnost izvrševati temeljne bančne račune po borznih uzansah, Spretnost v računanju na pamet.

I. letnik,

(V prvem semestru 5 ur, v drugem semestru 3 ure na teden.)

Temeljito ponavljanje računanja z neimenovanimi decimalnimi števili in navadnimi ulomki (z največ dvošteviličnim števecem in imenovalcem). Vaje v hitrem in pravilnem lateriranju. Kupčijske računske okrajšave, v kolikor olajšajo in okrajšajo računanje, zlasti okrajšano množenje in deljenje. Važni denarstveni, merski in utežni sestavi Evrope in severne Amerike; posebno natančno domača valuta in metrične mere. Drobljenje in debeljenje. Računanje z imenovanimi števili, tudi s pomočjo laške praktike. Sklepni računi in tromerje; družbeni in povprečni račun; verižni račun; procentni račun od, nad in pod 100, pri katerem se je zlasti ozirati na uporabo pri računanju procentnih pribitkov in odbitkov trgovske prakse. Obrestni račun od, nad in pod 100 in računanje z obrestnimi številkami. Temeljni blagovni računi; enostavni dobavni računi in proračuni. Nепrestane vaje v računanju na pamet z neimenovanimi in imenovanimi števili.

V prvem semestru tri, v drugem štiri šolske naloge; v prvem semestru dvakrat, v drugem enkrat na teden domače vaje, ki jih je po možnosti popravljati v šoli.

II. letnik,

(3 ure na teden.)

Ponavljjanje procentnih in obrestnih računov. Najpoglavitejše iz terminskih računov. Najvažnejše naloge iz dekurzivnih obrestno-obrestnih računov brez uporabe algebraskih obrazcev. Diskontni račun na trgu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Temeljni nauk o denarstvenih računih, zlasti določanje kurzne vrednosti novcev po uzansi domačih borz; računi o plačevanju carine. Vrednostni računi inozemskih bankovcev. Najvažnejše o inozemskih meničnih računih na trgu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (brez upoštevanja fiksnih menic na London); pregledna pojasnila najnovejših tečajev na inozemskih trgih, ki zadevajo blagovno trgovino kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Osnovni računi za vrednostne papirje po zagrebški uzansi. Za ponavljanje: Najenostavnejši netapunti. Kontokorentni račun ob enotni in dvojni obrestni meri, ki se ne izpreminja. Temeljito obravnavanje blagovnih proračunov s proračuni za prekomorsko dobavo vred. V zvezi z blagovno kalkulacijo je obrazložiti tudi splošne kupčijske (režijske) stroške. Računi o vrednosti in pariteti v ceni najvažnejših svetovnih kupčijskih predmetov (žito, moka, špirit, sladkor, petrolej, bombaž, kava, les). Vaje v računanju na pamet ob vsaki priliki.

V vsakem semestru 4 šolske naloge; dvakrat na teden kratke domače vaje, ki jih je po možnosti popravljati v šoli.

8. Nauk o trgovini in menicah.

Učni smoter: Pregledno poznavanje onih uredb in naprav, ki so praktično važne za kupčijski promet. Umevanje meničstva v tehničnem oziru brez strogo juridične primesi.

V I. letniku je pri pouku trgovskega in meničnega prava zlasti obrazložiti trgovske pojme in uredbe, ki se nanje naslanja pouk v drugih predmetih; v II. letniku pa je trgovski pouk samostojno popolniti v toliko, v kolikor se v drugih predmetih trgovske uredbe in naprave niso obravnavale.

I. letnik.

(V prvem semestru 3 ure, v drugem semestru 1 ura na teden.)

Uvod: Bistvo, postanek in korist trgovine, njene vrste. Kupčijski predmeti, blagovna trgovina na splošno, njeni običaji, računi v blagovni trgovini. Mere in uteži, denar, cena, valuta, novce, papirni denar. Prvi pouk o vrstah denarne izmenjave.

Osnovni pojmi iz nauka o menicah, v kolikor so za pouk v drugih predmetih neobhodno potrebni. Pojem in glavne vrste menic, njeni znaki, menični kolek, žiro, akceptacija, plačilo. (Pouk o menicah naj se naslanja na izgotavljanje praktičnih nalog.) Kratak popis nakaznice in bančnega čeka. Poštni čekovni zavod, hranilnični in čekovni promet in njegova organizacija.

Kupčevalci: Trgovce, tvrdka in trgovski register, trgovsko osobje. Najbistvenejši podatki o trgovskih družbah in ostalih združitvah v kupčijske namene.

Kupčijske pomožne obrti. Delovanje komisijonarja, potnika, odpravnika, voznika.

Pripomočki za trgovino: Zeleznice, plovba, pošta (z ozirom na njeno delovanje kot sredstvo za prenašanje poročil in prevažanje blaga), brzojav, telefon. Trgi, sejmi, Skladišča, Poizvedovalnice. Zavarovanje v trgovskih zadevah.

II. letnik.

(2 uri na teden.)

Obnovitev snovi o vrstah denarnega prometa med trgovci, o poštno-čekovnem prometu in o najvažnejših trgovskih obrtih in kupčijskih pripomočkih.

Carinstvo: Za blagovno trgovino neobhodno potrebni podatki o carinskem tarifu in o carinskih listinah.

Trgovina z denarjem in kreditne kupčije v obrisu: Trgovina z denarjem, menicami in vrednostnimi papirji, banke in bančni posli, hranilnice in njeni posli, borze in borzni posli.

Iz trgovskega in konkurznega prava: Splošne zakonite določbe o sklepanju in izvrševanju kupčij ter — s posebnim ozirom na IV. knjigo avstrijskega trgovskega zakonika — določbe o sredstvih, ki napravljajo kupčije neizpodbitne. Trgovinsko sodstvo. Najvažnejše o konkurzu.

Iz meničnega reda: Menična zmožnost. Ponavljanje: bistveni znaki menice, indosament, akceptacija in plačilo; protest, regres, zasilni naslov, intervencija. Domieiliranje menice. Razmnoževanje menic. Lastne menice. Napačne in ponarejene menice. Izgubljene menice. Menična tožba. Posebnost ogrskega meničnega reda. Ponavljanje in dostavki o nakaznicah in čekih.

9. Knjigovodstvo.

Učni smoter: Poznavanje teorije knjigovodstva in praktična spretnost v knjigovodstvu blagovne trgovine.

I. letnik.

(V prvem semestru 2 uri, v drugem sem. 4 ure na teden.)

Uvod: Bistvo, namen in način trgovskega knjigovodstva sploh. Zakonite določbe o trgovskem knjigovodstvu in dolžnost kolkovanja trgovskih knjig. Pojasnilo najvažnejših splošnih knjigovodskih pojmov in strokovnih izrazov.

Enostavno knjigovodstvo: Temeljna pravila enostavnega knjigovodstva in temeljne knjige, ki so potrebne pri tem načinu knjigovodstva (blagajniška knjiga, dnevnik, glavna knjiga, inventarij). Blagajniška in kupčijska štraca. Pomožne knjige za enostavno knjigovodstvo. Zaključek v knjigah po tem načinu. Neprestane vaje v književanju različnih kupčijskih slučajev iz trgovine, obrti in industrije. Vknjižba v vse glavne in pomožne knjige enomesečnega kupčijskega načrta (le v omejenem obsegu) iz posameznega blagovnega podjetja. Knjigovodska pravila v trgovini na drobno, obrazložena po načrtu, ki ga je bilo izdelati.

Dvostavno knjigovodstvo: Temeljna pravila dvostavnega knjigovodstva in glavne knjige, ki jih rabijo pri tem načinu knjigovodstva (glavna knjiga, blagajniška knjiga, prvopisna knjiga, inventarij). Praktično vknjiževanje v to knjigo po načinu dvostavnega knjigovodstva.

V prvem semestru 2 šolski nalogi, v drugem semestru 4 šolske naloge; domače vaje po potrebi, kakor izprevidi učitelj. Vse šolske vaje je spisovati takoj na čisto, tako, da jih praviloma ni potreba doma prepisovati.

II. letnik.

(V I. semestru 4 ure na teden.)

Dvostavno knjigovodstvo: Dopolnilno ponavljanje nauka o kontih dvostavnega knjigovodstva in pravil za vknjiževanje po tem načinu: Zbiralni dnevnik, teorija o zaključku in prenosu v knjigah po načinu dvostavnega knjigovodstva. Pojasnila o pojmu: bilanca. Neprestane vaje v književanju, zaključevanju in prenašanju ob enostavnih in prav kratkih zgledih iz blagovne trgovine, obrtnih in industrijskih podjetij ter iz bančnega prometa. Pojasnila in vknjižbe v ameriško glavno knjigo. Najvažnejša osnovna pravila za tovarniško knjigovodstvo. Posebnosti za zaključ-

ček knjig pri javni trgovski družbi, pri delniški družbi in pri družbi z omejeno zavezo. Knjigovodstvo gospodarskih in pridobitnih zadrug.

Zadnje štiri tedne drugega semestra je (ob pouku kontornih opravil) pregledno ponavljati in izpraševati snov iz knjigovodstva (ter iz dopisja in kontornih opravil) in je tudi ob tej priliki zlasti slabejšim učencem določiti sklepni red v navedenem predmetu. V I. semestru 4 šolske naloge; domače vaje po potrebi, vendar se je ogibati mehničnega prepisovanja.

10. Vzorni kontor.

Učni smoter: Razumevanje, kako da segajo kupčijski posli drug v drugega, in pregledno ponavljanje najvažnejše snovi iz vseh trgovskih predmetov. Po možnosti je učence tudi poučiti o kontornih napravah za ročna opravila.

Pri pouku v vzornem kontorju je paziti na to, da vsi učenci sodelujejo.

II. letnik.

(V II. semestru 7 ur na teden.)

Izgotoviti je popolnoma en ali več kupčijskih načrtov iz blagovne trgovine na debelo in na drobno z ozirom na kontorna dela, dopisovanje in vknjižbe, ki jih povzročí vsak posamezni slučaj. Ob primerni priliki je izgotoviti tudi potrebne račune ter obrazložiti kupčijsko-tehnično, oziroma pravno stran danega slučaja. Obravnavati je tudi slučaje iz komisijske in odpravniške stroke ter iz najpreprostejše bančne trgovine.

Vaje v vzornem kontorju je skončati 4 tedne pred koncem II. semestra, da je potem te ure mogoče porabiti za ponavljanje. V drugem semestru 2 šolski nalogi, ki je za nje odmeriti po dve uri časa. Učenci naj se za kupčijske slučaje, ki jih je obravnavati v šoli, redoma pripravijo doma.

11. Zemljepisje.

Učni smoter: Na podlagi splošnih zemljepisnih odnošajev zasnovano poznavanje posameznih držav kot produkcijskih in trgovinskih ozemelj in njih položaja v svetovnem prometu s posebnim ozirom na kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Umevanje zemljevidov, ki se naj stalno nanje naslanja pouk.

I. letnik.

(3 ure na teden.)

Najvažnejši podatki iz matematičnega zemljepisja, ki so potrebni za umevanje zemljevidov: temeljni pojmi iz fizikalnega zemljepisja s posebnim ozirom na tiste okolščine, ki so za produkcijo in promet posebno važni.

Natančno obravnavanje kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; vodoravna in navpična izobrazba, vodovje, podnebje, prebivalstvo, kmetijska in rudarska produkcija, industrija, promet, zlasti najvažnejše železniške proge in plovne črte. Razlaga specialnega zemljevida.

Italija z njenimi naselbinami, Nemška Avstrija, Madžarska, Romunija, Bolgarija, Grčija, Albanija; njih navpična in vodoravna izobrazba, vodovje, produkcija, industrija ter trgovski in prometni odnošaji z ozirom na trgovino s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.

II. letnik,

(2 uri na teden.)

Ostale evropske države z naselbinami vred in samostojne izvenevropske države. Omejiti se je na najvažnejše splošno-zemljepisne okoliščine in le na one pridelke in izdelke, ki so za svetovno trgovino važni in značilni.

Obrazložiti je železniški vozni red. Najvažnejša prometna sredstva in prometne naprave (poštne parobrodne črte, kabel, svetovna pošta).

12. Nauk o javni upravi in sodstvu.

Učni smoter: Poznavanje določil iz ustave, uprave in sodstva, ki so važna za praktično življenje.

II. letnik,

(1 uro na teden.)

Kratek uvod o državi in državni upravi na splošno. Postavodajalni činitelji. Zakonodajstvo. Upravne in sodne oblasti s posebnim ozirom na trgovca. Temeljne pravice državljanov. Temeljna orientacija o onih delih zasebnega prava, ki so za trgovca posebno važni. Najvažnejše podrobnosti iz politične uprave, sodstva, vojstva, šolstva, davkarstva, carinstva, monopolstva, obrstva in socialno-političnega zakonodajstva. V zvezi s tem je obravnavati: Glavne stvari iz obrtnega reda (vrste obrti, pogoji samostojnega izvrševanja obrti, dokaz usposobljenosti, obrtno pomožno osebje, skrb za obrtno delavstvo, obrtno zadružištvo), temeljna določila iz varstva patentov, znamk in vzorcev, področje trgovskih in obrtnih zbornic in trgovinska naloga konzulatov.

13. Blagoznanstvo.

Učni smoter: Poznavanje najvažnejših sirovin iz živalstva, rastlinstva in rudninstva, njih bistveni znaki in lastnosti, pridobivanje in nahajališča, njih pomen za trgovino in uporaba. Poznavanje kemije, v kolikor je to potrebno za razumevanje kemijskega ustroja in obdelovanja sirovin. Učenci naj vsaj v bistvu poznajo kemijski in mehanično-tehnični način pridobivanja najvažnejših polizdelkov in popolnih izdelkov.

I. letnik,

(2 uri na teden.)

Uvod: Porazdelitev blaga v skupine z ozirom na njihov prirodni izvor. Pregledna obnovitev anorganične kemije. Porazdelitev blaga po kemijski sestavi.

Anorganično blago (rudninsko blago). Kovine in rude ter njih izdelki; brusila in gladila; dragulji; stavbno in stukturno blago; sirovine kemijske industrije in kemijski izdelki; steklo; lončevina; pisalno in risalno blago; rudninska kuriva in svetila. Pregledna obnovitev tekom leta opisanih rudnin, prvin in kemijskih spojin.

II. letnik,

(2 uri na teden.)

Organično blago. (Živalsko in rastlinsko blago.) Rastlinska živila; živalska živila; nasladila z alkoholičnimi pijačami vred; olje in tolšče; rastlinska izločila (eterična olja, smole, gumi in kavčuk); les; organična barvila in strojila; izdelki iz živalske kože; vlaknovina in pletiva; organske strugarske sirovine; najvažnejše dišave.

Ob priliki je omenjati najvažnejših potvorb blaga in opisati način, kako da je mogoče potvorbo spoznati. Opozoriti je na nevarno blago in obrazložiti, kako da je hraniti sirovine in izdelke, ki se radi pokvarijo. Pri pouku je vedno rabiti značilne blagovne vzorce in postopne izdelke ter razlagati stvarino s pomočjo pripravnih slik in modelov.

V zvezi s poučevalno snovjo je napravljati kolikor mogoče več ogledov tovarn in tovarniških podjetij, tako, da učenci zadobe vpogled v tehnično obratovanje.

Da pouk ustreza praktičnim potrebam, se je posebno ozirati na obrt in trgovino naše kraljevine.

14. Stenografija.

Učni smoter: Zmožnost, da učence zapiše v minuti 110 do 125 zlogov in lastni stenogram gladko bere. Poučevati je po Gabelsbergerjevem sestavu.

I. letnik,

(2 uri — deklice 3 ure — na teden.)

Tvorjenje in krajšanje besedi. Posebne vaje v spisovanju trgovinskih izrazov. Vsak semester po 2 šolski nalogi; pismene vaje po potrebi.

II. letnik,

(2 uri — deklice 3 ure — na teden.)

Krajšanje stavka in vaje v brzopisju. Vaditi se je zlasti v trgovskem dopisju Vsak semester 2 šolski nalogi; pismene vaje po potrebi.

O p o m b a : V II. semestru je podati tudi, če to pripušča čas, osnovne pojme iz nemške stenografije.

17. Lepopisje.

Učni smoter: Pridobitev prikupne in priročne pisave.

I. letnik.

(1 uro na teden.)

Temeljito vežbanje v kurentni in latinski pisavi različne velikosti. Vsak semester 2 poizkusni nalogi v šoli; domače vaje, kakor preudari učitelj.

II. letnik.

(1 uro na teden.)

Okrogla pisava. Pisemski okraski. Vsak semester 2 poizkusni nalogi v šoli; domače vaje, kakor preudari učitelj.

B. Neobvezni tečaji.

18. Italijanski jezik in dopisje.

Učni smoter: Dovoljno poznavanje oblikoslovja in skladnje; razumevanje lažjega čtiva; nekaaj spretnosti v ustnem izražanju; zmožnost sestavljati navadna pisma za blagovno trgovino. Slovnični in konverzacijski pouk naj se naslanja na čtivo.

I. tečaj.

(4 ure na teden.)

Pravilno izgovarjanje in čitanje. Empirično oblikoslovje in najvažnejša pravila iz skladnje. Ustne in pismene vaje, da učenci zadobe množino besedi in si utrdijo svoje slovnično znanje. Pravopisne vaje. Odgovarjanje na lažja učiteljeva vprašanja, ki so povzeta iz čtiva in nazornih učil.

V II. semestru naj se učitelj v svojem govoru redoma poslužuje italijanščine.

V vsakem semestru 3 šolske in 3 domače naloge.

II. tečaj.

(4 ure na teden.)

Sistematični pouk oblikoslovja v zvezi s predelanim čtivom; empirični pouk skladnje. Neprestano ustmene in pismene vaje, čitanje, razlaga in prevajanje sestavkov v vezani in nevezani besedi, ki naj se nanje naslanja konverzacijski razgovor. Obnavljanje čtiva. Poizkusi v prevajanju iz slovenščine v italijanščino.

Pregledna obnovev oblikoslovja, zlasti spregatve. Sistematični pouk skladnje. Prosto obnavljanje čtiva. Prosto razgovarjanje o predmetih, ki so vzeti iz trgovskega življenja. Prevajanje iz slovenščine v italijanščino. Opisi in pripovedi.

Učencem je kot uvod v dopisje podati primerno število ponavljajočih se fraz za lažja pisma iz blagovne trgovine in za ona bančna pisma, ki zadevajo blagovno trgovino; ozirati se je po možnosti pri tem pouku na oni razpored dopisnih sestavkov, ki je veljal v slovenščini. Namesto prevodov je preiti kolikor mogoče prej k samostojnemu sestavljanju pisem v italijanščini na podlagi določenih podatkov.

V vsakem semestru 3 šolske in 3 domače naloge. Dopisne vaje, kakor preudari učitelj.

V II. tečaju naj se učitelj poslužuje izključno italijanščine.

19. Francoski jezik.

Učeni smoter: Zadostno znanje oblikoslovja in skladnje. Razumevanje lažjih sestavkov v prozi. Spretnost v ustmeni in pismeni rabi jezika ter v trgovskem dopisju, kolikor se tiče denarnega in blagovnega prometa. Čtivo bodi podlaga, na katero se naslanja ves slovniški in konverzacijski pouk.

I. tečaj.

(4 ure na teden.)

Glasoslovje, pri katerem naj se polaga posebna važnost na pravilno izgovarjanje onih glasov, ki jih pismena slovenščina nima (nosniki u itd.). Čitanje s posebnim ozrom na naglas francoskega stavka (oblikoslovje, sklanjatev, stopnjevanje, spregatev) ter najvažnejša pravila iz skladnje (raba časov, vezanje povedka z osebkom, glagolovo dopolnilo, zlasti kjer je razlika med francoščino in slovenščino, raba člena, ujemanje in stava pridevnika, posebnosti v rabi zaimka, števnik in prislova, stava besedi, inverzija itd.). Potrebne so neprestane ustmene in pismene vaje, da se praktično aplicira slovniško znanje in si učenci prilaste najpotrebnejši besedni zaklad tako, da lahko tvorijo kratke proste stavke in odgovarjajo na lahka vprašanja, vzeta iz nazornih pripomočkov in čtiva. Obravnavanje opisovalnih beril naj se vrši na podlagi neprestanih vprašanj in odgovorov. Učenci naj se vadijo prestavljati iz francoščine v slovenščino in narobe lahke pripovedi, katerih se uče na pamet, da tako spoznajo posebnosti francoskega priredja in podredja in se uče pripovedi v daljših zavisnih stavkih.

Glagol zavzemaj pri pouku važno mesto. Ko se predela fonetika, naj se vzame takoj pomožnik *être* in *avoir*, nadaljni glagoli *pouvoir*, *savoir*, *vouloir*, *devoir*, in med nepravilnimi oni, ki se za konverzacijo rabijo najčešče: *aller*, *s'en aller*, *envoyer*, *offrir*, *venir*, *tenir*, *valoir*, *voir*, *asseoir*, *dire*, *lire*, *écrire*, *mettre*, *plaire*, *vivre*, *suivre*. Pri nepravilnih glagolih se predela takoj sedanji, prihodnji in pretekli čas, da pozneje ni treba izgubljeti časa s posameznimi izoliranimi oblikami. V drugem semestru naj se uvažajo učenci polagoma v posebnosti dopisnega besednjaka in dopisnih fraz. Poslužuje naj se francoskega jezika, v kolikor je prepričan o razumevanju od strani učencev. Naloge: V prvem seme-

stru 5 diktatov in 3 šolske naloge. V drugem semestru 3 diktate in 3 šolske naloge. Za šolske naloge naj služijo obnove predelane snovi in beril. Odgovarjanje na kratka francoska vprašanja, ki se nanašajo na učno snov.

II. tečaj.

(4 ure na teden.)

I. sem ester. Razširba besednega zaklada in fraz z najvažnejšimi abstraktnimi pojmi. Ponavljanje in poglobljanje slovnicega znanja. Oblikoslovje naj se izpolni. Glagol na se predela popolnoma. Obravnava naj se natanko člen in imena (samostalnik, pridevnik, zaimek, števniki). Vaje v čitanju in obnavljanju se nadaljujejo. Snov za razgovore naj se jemlje iz čtiva, slik iz vsakdanjega življenja. Dvogovori med učenci. Vaje v daljšem opisovanju in pripovedovanju. Ustmeno in pisмено prestavljanje iz materinskega jezika v francoščino z namenom, da se učenci privadijo francoski skladnji in stavi besed. Uvod v trgovsko korespondenco in pisma, ki se nanašajo na promet z blagom: ponudbe, naročila, pošiljatve, prejem blaga, faktura, urgiranje, reklamacije, opravičila, opomini, nakup in prodaja za tuj račun. Poraba dopisnic, memorandumov, brzojavke. Naloge: 4 diktati in 5 šolskih nalog. Diktati. Varijacije prečitane snovi do prostega diktata. Naloge. Vprašanja in odgovori v zvezi s prečitano snovjo. Slovnice preobrazbe. Prestave v francoščino. Med 5 šolskimi nalogami naj se pišejo 3 šolske iz dopisja.

II. sem ester. Neprestane vaje v hitri konverzaciji v svrhu zanesljivega razumevanja francoske govorce in čtiva. Pomnožba jezikovne urnosti s posebnim ozirom na skladnjo in stavo besedi, v glavnih in odvisnih stavkih. Pravilnost v pisnemem izrazu preprostih misli. Nadaljevanje trgovske korespondence: plačevanje osebno in po pošti, pisma o menicah, tekočem računu, akreditivih in po možnosti nekaj primerov iz privatne korespondence. Naloge: 3 diktati in 6 šolskih nalog. Za šolske naloge naj služi prestavljanje iz slovenščine v francoščino. Preobrazba beril, prosti sestavki, ki se nanašajo na čtivo. Med šolskimi nalogami naj se pišejo 4 iz dopisja.

Podati je učencem tudi množino za trgovsko dopisje važnih izrazov in francoskih fraz.

20. Strojepisje.

Učni smoter: Nekaj spretnosti v pisanju na strojih raznih sestavov.

II. letnik.

Splošna pojasnila o pisalnih strojih in o strojepisju. Kako se je pri pisanju držati, kako je vlagati papir, premikati voz in menjati vrste; razvrstitev prstov za pisanje. Udarjanje na tipke. Vaje v pisanju onih skupnih črk, ki so v slovenščini in nemščini pogosto podobne. Pisanje besed in stavkov. Pisanje velikih začetnih črk (naravnost in s spreminjevanjem). Ločila in številke. Pod-

črtavanje. Uvodne in sklepe fraze za trgovska pisma. Vaje v pisanju pisemskih ovojev, trgovskih pisem in računov (po možnosti s pomočjo tabulatorja). Pisanje po diktatu in s stenogramov. Učence je poučevati v skupinah.

21. Telovadba.

Učni smoter: Pospeševati je telesno moč in spretnost v kretanju učencev ter jim vzbujati zmisel za red; ohraniti je učence čile in zdrave z vajami, ki se jim prilagajajo.

I. in II. tečaj.

(Vsak tečaj po 2 uri na teden.)

Redovne vaje in proste vaje na orodju, ki naj bodo umerjene telesni razvitosti učencev.

Tu in tam igre na prostem.

22. Petje.

Učni smoter: Gojiti je zmisel za glasbo in blažilno uplivati na učence s pomočjo petja in godbe.

I. in II. tečaj.

(Vsak teden po 1 uro.)

Poslušne vaje; spisovanje in čitanje not. Vaje v pravilnem zadevanju glasu in not. Gojiti je ritmični čut. Večglasno petje. Naučiti je učence na pamet nekaj znanih narodnih in zlasti domovinskih pesmi.

Pregled učnega načrta.

Tek. št.	Predmeti	I. letnik		II. letnik		Skupaj
		deški	dekliški	deški	dekliški	
		število ur na teden				
	a) obvezni:					
1	Verouk	1	1	1	1	4
2	Slovenski kot učni jezik	3	3	3	3	12
3	Srbohrvatski jezik	2	2	2	2	8
4	Nemški jezik	4	4	2	2	12
5	Slovensko dopisje	2 (4)	2 (4)	3 (—)	3 ( )	10 (8)
6	Nemško dopisje	—	—	2	2	4
7	Trgovsko računstvo	5 (3)	5 (3)	3	3	16 (12)
8	Knjigovodstvo	2 (4)	2 (4)	4 (—)	4 (—)	12 (8)
9	Nauk o trgovini in menicah	3 (1)	3 (1)	2	2	10 (6)
10	Nauk o javni upravi in sodstvu	—	—	1	1	2
11	Vzorni kontor	—	—	— (7)	— (7)	(14)
12	Trgovsko zemljepisje	3	3	2	2	10
13	Blagoznanstvo	2	—	2	—	4
14	Stenografija	2	3	2	3	10
15	Lepopisje	1	1	1	1	4
		30	29	30	29	118
		I. tečaj:		II. tečaj:		
	b) neobvezni:					
16	Italijanski jezik in dopisje	4	4			
17	Francoski jezik in dopisje	4	4			
18	Strojepisje	2	2			
19	Telovadba	2	2			
20	Petje	1	1			

O p o m b a: Števila v oklepajih pomenijo število tedenskih učnih ur v II. polletju.

III. Ugodnosti,

ki jih nudi dvorazredna trgovska šola svojim absolventom.

1. Odhodno izpričevalo nadomešča na podlagi § 13. zakona z dne 5. februarja 1907, drž. nar. list št. 198, dokazilo o pravilno dovršeni učni dobi v trgovski obrti.

2. Odhodno izpričevalo upravičuje za samostojno izvrševanje v § 38., odstavek 3 in 4, gornjega zakona navedenih trgovskih obrti, ki se zanje zahteva poseben dokaz sposobnosti, če so sicer izpolnjeni splošni zakoniti predpogoji in če imetnik izpričevala doprinese dokaz, da je dve leti služboval v trgovski praksi. Absolvent šole mora torej le 2 leti služiti v praksi, nakar sme otvoriti lastno trgovino.

3. Po odloku ministrstva vojske in mornarice z dne 13. maja 1922 FDBr. 23.086, Beograd, uživajo absolventi mariborske držav. dvorazredne trgovske šole po členu 8 zakona o ustrojstvu vojske ugodnosti skrajšane vojaške službe in možnost napredovanja za rezervne častnike. (Službeni Vojni list, organ i izdanje ministarstva vojnoga i mornarice, Beograd, 23. maja 1922, godina 41, br. 21.)

4. Šola podaja zaključno strokovno izobrazbo, usposoblja učence (učenke) za službo v trgovski praksi (kontoriste, korespondente in knjigovodje), za pisarniška mesta v državnih in zasebni službi, pri pošti in železnici, ter vzgaja samostojno in službeno osebje za blagovno trgovino, denarne zavode itd.

5. Absolventje šole se sprejemajo v specialne (n. pr. bančne) tečaje.

IV. Ustanovitev in razvoj

državne dvorazredne trgovske šole v Mariboru.

A. Ustanovno leto 1919/20.

Na poziv takratnega poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani je objavil podpisance v zadnjih dneh meseca septembra 1919 razglas v listih, da se otvori s 1. oktobrom 1919 v Mariboru dvorazredna trgovska šola s slovenskim učnim jezikom. Vkljub dejstvu, da so pričele tedaj že vse šole s ponkom, se je priglasilo takoj nad 50 učencev in učenk, nakar se je pričel dne 1. oktobra redni pouk v pripravljalnem razredu in v I. letniku. Število učencev in učenk je naraslo do sklepa I. polletja na 60 in je ostalo na tej višini do konca šolskega leta.

Težkoče, ki so ovirale spočetka delo na zavodu, so bile zlasti sledeče: 1. pomanjkanje strokovno usposobljenega učiteljstva, 2. Dejstvo, da ni imel do tedaj Maribor enake niti podobne organizirane trgovske šole, je zahtevalo, da se je moralo pričeti takoj z nabiranjem neobhodno potrebnih učil, zlasti za pouk v blagovnanstvu in trgovskem zemljepisju, kakor tudi s snovanjem potrebnih knjižnic za učiteljstvo in učence. 3. Uvedba nepretrganega pouka na vseh mestnih šolskih zavodih kakor tudi prekomerno delo, s katerim je bilo preobloženo učiteljstvo srednjih in meščanskih šol na lastnih zavodih, je otežkočilo njegovo sodelovanje pri pouku na trgovski šoli.

Na drugi strani pa mora ravnateljstvo pohvalno omeniti izredno naklonjenost, s katero je ustrezal takratni vladni komisar g. dr. V. Pfeifer, kakor tudi njegov naslednik g. dr. Leskovar, po možnosti upravičenim željam glede preskrbe novega zavoda z neobhodno potrebnimi učnimi prostori in inventarjem, kakor tudi učili. Izmed ostalih dobrotnikov zavoda naj omenim zlasti g. odvetnika dr. Franjo Rosina, ki je podaril šoli med drugim tudi 1 globus, 2 velika stenska zemljevida in več knjig, dalje g. odvetnika dr. K. Škapina, ki je daroval šoli večje število nemških strokovnih knjig. S posebno hvaležnostjo moram nadalje omeniti ponovno podporo, ki so jo naklonili trgovski šoli v ustanovnem letu mariborski denarni zavodi, mestni magistrat, Trgovski gremij, okrajni zastop Maribor in nekateri zasebniki. Šola je prejela v letu 1919/20: 2200 K od bivše Mariborske eskomptne, sedaj Slavenske banke, 2000 K od mariborskega mestnega magistrata, 2000 K od Trgovskega gremija v Mariboru, 1500 K od posojilnice (Narodni dom) v Mariboru, 1000 K od okrajnega zastopa Maribor, dalje po 500 K od Anglobanke, Jadranske banke, Ljubljanske kreditne banke, mestne hranilnice v Mariboru in od gosp. Josipa Rosenberga, trgovca v Mariboru.

Za petdnevni poučni izlet prvih absolventov zavoda v dneh od 30. junija do 3. julija 1921 so prispevali z denarnimi podporami razen denarnih zavodov zlasti nekatera tukajšnja industrijska podjetja, kakor tudi posamezni trgovci. Izleta so se udeležili vsi učenci in učenke II. letnika pod vodstvom 3 članov učiteljskega zbora. Izlet je nudil priliko, da so si udeleženci ogledali nekatere znamenitosti Ljubljane; med drugim tobačno tovarno, Jugoslovansko tiskarno, muzej, Ljubljanski grad in drugo, vse pod strokovnim vodstvom lokalnih faktorjev. Poleg Jesenic so si ogledali izletniki naš Bled z Vintgarjem kakor tudi Bohinjsko jezero in slap Savice. V imenu udeležencev, ki jim ostane ta izlet gotovo v najlepšem spominu, se ravnateljstvo šole ponovno iskreno zahvaljuje vsem gori omenjenim podpornikom za njih naklonjenost.

B. Razvoj šole v letih 1920/21—22/23.

V šolskem letu 1920/21 je štel zavod že 4 razrede in sicer pripravljalni razred, I. letnik z 1 vzporednico za deklice in 1 razred II. letnika. Število učencev in učenk se je napram prejšnjema letu več kot podvojilo. Učiteljski zbor se je pomnožil s 3 rednimi učni-

mi močmi in z 1 namestnim učiteljem, s čemur je bil postavljen temelj zboru stalnega internega učiteljstva.

V letu 1921/22 je bil začasno ukinjen pripravljalni razred vsled pomanjkanja učnih prostorov. Ker je pričelo izza prevrata rasti število meščanskih šol v Sloveniji v tolikem številu, da si more mladina skoraj v vsakem mestu in večjem kraju na deželi pridobiti izobrazbo, potrebno za vstop v strokovne šole, ni vzdrževanje pripravljalnega razreda na naših trgovskih šolah več tako potrebno, kakor je to bilo doslej.

Število razredov se v šol. letu 1921/22 vkljub opustitvi pripravljalnega razreda ni zmanjšalo, ker je prirastla vzporednica v II. letniku. Število učencev in učenk se ni izpremenilo napram prejšnjemu letu. Vzrok je bila ustanovitev drž. ženskega učiteljišča v Mariboru, ki mu je moralo ravnateljstvo trgovske šole odstopiti potrebne učne prostore. Izmed že priglašениh učencev in učenk jih je moralo ravnateljstvo odsloviti 70.

Učiteljskemu zboru sta se priključili dve novi redni učni moči, tako da je bilo internega učiteljstva 7.

V pravkar minulem t. j. četrtem letu izza ustanovitve šole se je priglasilo za vstop v I. letnik 192 učencev in učenk, ki so imeli vsi predpisano predizobrazbo. Nepremagljive ovire so povzročile, da je bilo sprejetih v I. letnik samo 128 učencev in učenk. Zavod je štel 1 deški in 2 dekliška razreda I. letnika ter po 1 deški in 1 dekliški razred v II. letniku. Učencev in učenk ob pričetku šolskega leta 1922/23 je bilo v vseh 5 razredih 177 in se je njih število pomnožilo napram prejšnjemu letu za okroglo 40%.

Število internega učiteljstva je ostalo neizpremenjeno. Da bi bilo možno vršiti ves pouk samo z internim učiteljstvom, bi potreboval zavod že pri dosedanjem obsegu še 3 redne učne moči.

Šola si je pričela takoj po ustanovitvi polagoma nabavljati neobhodno potrebne zbirke, kakor blagovno in zemljepisno zbirko, dalje učiteljsko ter dijaško podporno in zabavno knjižnico. V svrhu izpopolnjevanja zbirke blagovnih vzorcev in sploh učil za pouk v blagovinstvu se je obračal zavod na posamezna domača podjetja s prošnjo za brezplačno naklonitev primernih učil. Lepe zbirke so v ta namen naklonili šoli med drugimi zlasti: tovarna Freund v Mariboru, cinkarna v Celju, tovarna kemijskih izdelkov v Hrastniku, I. hrvatsko-slavonsko d. d. za industriju šečera v Osijeku, g. Viktor Hausmaninger, vinotržec v Mariboru, g. Viljko Weixl, trgovec in predsednik trgov. gremija v Mariboru i. dr. Vsled nedostajanja primernih prispevkov od strani države in vsled odprave prispevkov učencev za učila je bilo ravnateljstvo primorano obračati se ponovno na razne ugledne tvrdke za podporo v svrhu nakupa in izpolnitve neobhodno potrebnih učil. Razen že gori omenjenih denarnih podpor v ustanovnem letu 1919/20 je prejelo ravnateljstvo v letu 1921/22 od Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani kot izredno podporo 1250 D, od Trgovskega gremija v Mariboru 750 D in od okrajnega zastopa Maribor 500 D. Tako je bilo možno polagoma izpopolnjevati zlasti blagovno in zemljepisno zbirko. Prva šteje 10 večjih zbirk učil z nad 200 vzorci, 15 vzorčnih knjig in knjižice raznih vrst papirja, približno 200 posameznih manjših učil, 6 slik, 1 manjši

mikroskop in razno posodo. Zemljepisna zbirka šteje nad 40 učil, med temi 1 dragocen reliefni globus in 15 stenskih šolskih zemljevidov.

Učiteljska knjižnica obsega 166 strokovnih knjig, dijaška podpornica 114 učnih, dijaška zabavna pa 67 različnih leposlovnih knjig.

Za nakup pisalnih strojev je prejelo ravnateljstvo doslej 7500 Din. Za ta znesek so bili kupljeni 3 novi pisalni stroji sistema Adler in sicer 2 manjša in 1 večji. Da je možno vršiti pouk v strojepisju čim intenzivnejše, uporabljajo učenci in učenke šole 20 modernih pisalnih strojev, ki so last člana učiteljskega zbora g. M. Kovača, in ki jih daje na razpolago zavodu za nezatno odškodnino. Nekaj zelo marljivih in siromašnih učencev in učenk je pa bilo celo docela oproščenih tudi teh nezatnih prispevkov. Pisalni stroji pripadajo 14 različnim sistemom.

Da si dijaštvo trgovske šole izpopolni teoretično znanje, pridobljeno v šoli, prireja zavod redne poučne izlete v vsa pomembnejša industrijska podjetja mesta Maribora in okolice. Razen teh se vrše ob sklepu leta daljši poučni izleti, ki imajo namen, da seznanijo zlasti učence zavoda z industrijo Slovenije. Kraji, ki pridejo pri tem v poštev, so: Mežiška dolina, Ptuj, Celje, Hrastnik, Ljubljana in Jesenice. V svrhu podpore revnim učencem, ki bi jim lastna sredstva ne omogočala udeležbo na daljših izletih, je prejelo ravnateljstvo šole doslej od »Odseka za upravo fonda za obrtno in trgovsko šolstvo« v Ljubljani kot podporo znesek 375 D, od Sveta tukajšnjega zavoda 1000 D in zbirka ravnateljstva šole med tukajšnjimi trgovskimi krogi ob sklepu leta 1920/21 je dala 2300 D. Tako je bilo omogočeno tudi siromašnejšim učencem, da so se udeležili daljših poučnih izletov. Ravnateljstvo izreka tem potom vsem dobrotnikom učeče se mladine najiskrenejšo zahvalo.

Šola je skrbela tudi za telesno vzgojo gojencev in gojenk s tem, da se je dijaštvo udeleževalo telovadbe kot neobveznega predmeta. Obisk je bil vsa leta v deškem kakor tudi v deklškem tečaju zelo poveljen.

Tudi obisk pouka v ostalih neobveznih predmetih: v italijanskih in francoskih tečajih ter v petju je bil zadovoljiv. Italijanski jezik se je poučeval v letih 1919/20 in 1920/21 v 3 tečajih, v zadnjih 2 letih pa — enako kakor francoščina — v 2 tečajih. Petje se je gojilo v posebnem tečaju za učence in za učenke.

Disciplinski predpisi so veljali za dijaštvo trgovskih šol isti kot za srednje šole. Z drugim polletjem tekočega šolskega leta so bili uvedeni na trgovskih šolah tozadevni predpisi, ki so bili doslej v veljavi za dijaštvo obrtnih strokovnih šol.

Glede ostalega učnega obrata: glede šolskih konferenc, izdajanja šolskih izpričeval, šolskih počitnic i. dr. se je ravnalo po predpisih, veljavnih za naše srednje šole.

Solo sta nadzorovala gg. višji šol. nadzornik Ivan Šubic, vlad. svetnik in ravn. tehn. srednje šole v Ljubljani, kakor tudi nadzornik dvorazrednih trgovskih šol v Sloveniji Josip Gogola, ravnatelj drž. dvorazr. trgovske šole v Ljubljani. Imenovana gospoda nadzornika sta ob priliki svojih rednih letnih nadzorovanj

uporabljala priliko, da sta pripomogla s svojimi nasveti do čim ugodnejšega in uspešnejšega vzgojnega in izobraževalnega dela na zavodu,

Važnejši oblastveni odloki.

1. Podelitev pravice javnosti dvorazredni trgovski šoli v Mariboru. (Odl. poverjenišтва za uk in bogočastje v Ljubljani z dne 1. junija 1920, št. 2192.)

2. Podržavljenje šole. (Dop. poverjenišтва za uk in bogočastje, Ljubljana dne 30. avgusta 1920, št. 3390.)

3. Podelitev naslova zavodu: »Državna dvorazredna trgovska šola«. (Poverjenišтво za uk in bogočastje, Ljubljana, 14. novembra 1920, št. 4319.)

4. Ureditev kompetence glede obrtnega in trgovskega šolstva v Sloveniji. (Poverjenišтво za uk in bogočastje, Ljubljana, 2. junija 1921, št. 74/preds.)

5. Sprejem učencev meščanskih šol na trgov. šole. (Odd. min. trgov. in industrije, Ljubljana, 24. junija 1921, št. 4523.)

6. Izenačenje prejemkov učnega osebja na trgov. in obrtnih šolah v celi kraljevini. (Odd. min. trgovine in industrije, Ljubljana, 8. julija 1921, št. 403/pr.)

7. Pripravljalni razred začasno ukinjen. (Odd. min. trg. in ind., Ljubljana, 21. julija 1921, št. 5122.)

8. Imenovanje sosveta. (Odd. ministrstva trgovine in industrije, Ljubljana, 16. avgusta 1921, št. 5892.)

9. Pravica absolventov do dijaškega roka v vojaški službi in za doseg čina rez. častnika. (Min. vojne in mornarice, 23. avgusta 1921, A. F. br. 43.547; ministrstvo trgovine in industrije, Beograd, II, br. 1814, z dne 26. septembra 1921.)

10. Veljavnost odl. pod št. 9 razširjena tudi na one absolvente trgov. šol, ki so pred vstopom na trgov. šolo končali popolno meščansko šolo. (Ministrstvo vojne in mornarice, 4. julija 1922, F. B. br. 30.512; min. trgovine in industrije, odd. v Ljubljani, 13. avg. 1922, št. 5268.)

11. Dogovor mestne občine Maribor z min. trgovine in industr., Beograd, glede prepustitve učnih prostorov trg. šol za dobo 10 let. (Mestno županstvo, 15. julija 1922, št. 174/pr.; min. trgovine in ind., Beograd, 18. septembra 1922, III, br. 4260; Odd. min. trg. in ind., Ljubljana, 25. septembra 1922, št. 679/pr.)

12. Disciplinarni predpisi za trgov. in obrtne šole. (Odd. min. trg. in ind., Ljubljana, 26. januarja 1923, št. 376.)

13. Ukinjenje premestnih izpitov; ponavljalni izpiti iz 1 ali 2 predmetov dovoljeni. (Oddel. ministrstva trgovine in industrije, Ljubljana, 17. aprila 1923, št. 2087.)

C. Pristojna oblast za obrtno in trgovsko šolstvo.

Pristojna oblast za obrtno in trgovsko šolo:

Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani. Šef oddelka: Dr. Rudolf Marn.

Višji šolski nadzornik: Šubič Ivan, vladni svetnik, ravnatelj teh. srednje šole v Ljubljani.

Nadzornik za dvorazredne trgovske šole: Gogola Josip, ravnatelj dvorazredne trgovske šole v Ljubljani.

Č. Učiteljski zbor.

Šolsko leto 1919/20:

(Pripravljalni razred in I. letnik.)

Dolencec Matej, zač. ravnatelj: trgov. računstvo, knjigovodstvo, nauk o trgovini in menicah, prirodoslovje; razrednik v priprav. razredu in I. letniku.

Pomožno učiteljstvo:

Čuček Rajko, profesor v pok.: nemški jezik.

Detela Stanko, komerc. ravnatelj Mariborske tiskarne d. d.: slovensko dopisje in kontorna dela.

Dimnik Slavoj, zač. vodja zavoda krajevne zaščite za deco in mladinc: geometrijo, lepomis.

Fink Konrad, strok. učitelj: zemljepis.

Fistravec Josip, profesor: stenografijo.

Dr. Kovačič Maks, profesor: slovenski jezik.

Leskoček Janko, profesor: nemški jezik.

Moherčič Henrik, inž. in ravnatelj kmet.-kem. preizkuševališča: blagoznanstvo.

Nerat Anton, mestni učit.: prirodpis (I. polletje).

P. Planinšek Gabrijel, katehet: verouk.

Ribarić Josip, profesor: srbohrvatski jezik.

Sovre Karol, strok. učit.: lepomis.

Šilih Gustav, strok. učit.: slovenski jezik.

Trošt Janko, strok. učit.: prirodpis (II. polletje).

Vazzaz Ludvik, profesor: trgovski zemljepis.

1920/21.

(Pripravlj. razr., I a, I. b in II. b letnik.)

Interno učiteljstvo:

Dolencec Matej, zač. ravnatelj: trgovsko računstvo, nauk o trgovini in menicah.

Kovač Maks, redni uč.: nem. jezik, nem. dopisje, strojepisje, razrednik v I. a.

- Šilih Gustav**, redni uč.: sloven. jezik, nem. jezik, trgov. zemljepis;
Škof Fran, redni uč.: računstvo, geometrijo, prirodopis, prirodoslovje, telovadbo; razrednik v priprav. razredu.
Zupane Florijan, nam. učitelj: knjigovodstvo, sloven. dopisje, vzorni kontor, italijan, jezik v deških oddelkih (II. poll.); razrednik v II. letniku (od I. novembra dalje).

Pomožno učiteljstvo:

- Dr. Nevak-ova Rožica**, mestna učit.: italijan. jezik v dekliških odd.
Detela Stanko, kom. ravnatelj Mariborske tiskarne d. d.: knjigovodstvo, sloven. dopisje (do 31. okt.).
Fistravec Josip, profesor: stenografija.
Gasparin Filip, profesor: francoski jezik, II. teč.
Dr. Jančič Ivan, drž. pravdnik: nauk o trgovini in menicah, nauk o javni upravi in sodstvu.
Lušin Dominik, knjigovodja Mestne hranilnice v Mariboru: knjigovodstvo (do 31. okt.).
Mravljak Ivan, profesor: francoski jezik, I. teč.
Osterc Slavko, glasb. učitelj: petje.
P. Planinšek Gabrijel, katehet: verouk.
Rehar Radivoj, urednik: sloven. dopisje (do 31. okt.).
Ribarić Josip, profesor: srbohrvatski jezik.
Vales Alfonz, profesor: blagoznanstvo.
Zavadlal Pavel, kazniln. kurat: italijan. jezik v deških oddelkih. (I. polletje.)

1921/22.

(I. a, I. b, II. a in II. b letnik.)

Interno učiteljstvo:

- Dolenec Matej**, ravnatelj: trgov. računstvo, nauk o trgovini in menicah.
Jurdana Srečko, redni učitelj: srbohrv. jezik, nemško dopisje, italijanski jezik.
Kovač Maks, redni učitelj: nemški jezik, nemško dopisje, strojepisje.
Rakuša Rudolf, redni učitelj: slovenski jezik, stenografija, lepopis, petje; razrednik v I. b.
Šilih Gustav, redni učitelj: slovenski jezik, nemški jezik, zemljepis; razrednik v II. a.
Škof Fran, redni učitelj: zemljepis, računstvo, blagoznanstvo, telovadbo; razrednik v I. a.
Zupane Florijan, nam. učitelj: knjigovodstvo, slovensko dopisje in vzorni kontor; razrednik v II. b.

Pomožno učiteljstvo:

- Gasparin Filip**, profesor: francoski jezik, I. tečaj.
Dr. Jančič Ivan, drž. pravdnik: nauk o trgovini in menicah, nauk o javni upravi in sodstvu.
Juvančič Ludvik, uradnik Narodne banke: slovensko dopisje.
Mravljak Ivan, profesor: francoski jezik, II. tečaj.
P. Planinšek Gabrijel, katehet: verouk.

(I. a, I. b, I. c, II. a in II. b letnik.)

Interno učiteljstvo:

- Dolencec Matej**, ravnatelj: trgov. računstvo, knjigovodstvo, sloven. dopisje, vzorni kontor, nauk o trgovini in menicah.
- Kovač Maks**, redni uč.: nem. jezik, nem. dopisje, strojepisje.
- Jurdana Srečko**, redni uč.: sloven., srbohrvat. in italijanski jezik; razrednik v I. c.
- Rakuša Rudolf**, redni uč.: nem. jezik, stenografija, lepomis, petje, razrednik v II. b.
- Šilih Gustav**, redni uč.: sloven. in nem. jezik, zemljepis; razrednik v I. a. (V II. polletju na študij. dopustu.)
- Škof Fran**, redni uč.: trgov. računstvo, zemljepis, blagoznanstvo, telovadbo; razrednik v II. a.
- Vodišek Olga**, nam. uč.: knjigovodstvo, sloven. dopisje in kontorna dela, nauk o trgovini in menicah; razredn. v I. b.
- Šumljak Ivan**, nam. uč.: nadomestoval v II. polletju uč. g. G. Šiliha.

Pomožno učiteljstvo:

- Detela Stanko**, komerc. ravnatelj Mariborske tiskarne d. d.: knjigovodstvo, sloven. dopisje, vzorni kontor.
- Gasparin Filip**, profesor: francoski jezik, II. teč.
- Dr. Jančič Ivan**, drž. pravdnik: nauk o trgovini in menicah, nauk o javni upravi in sodstvu.
- Mravljak Ivan**, profesor: francoski jezik, I. teč.
- P. Planinšek Gabrijel**, katehet: verouk.

D. Sosvet.

Predsednik:

1. **Skušek Oskar**, ravnatelj podružnice Narodne banke, Maribor.

Predsednikov namestnik:

2. **Detela Stanko**, kom. ravnatelj Mariborske tiskarne d. d., Maribor.

Člani:

3. **Boltavzar Rajko**, ravnatelj mestnega knjigovodstva, Maribor.
4. **Gliza Jindrih**, ravnatelj tvornice Freund, Maribor.
5. **Gustin Božidar**, ravnatelj tvrdke K. & R. Ježek, podr. Maribor.
6. **Jiroušek Vclav**, prokurist Ljublj. kred. banke, podr. Maribor.
7. **Kejžar Ivan**, ravnatelj »Balkana, d. d. za mednarodne Transporte, podr. Maribor.
8. **Pinter Ferdo**, trgovec z železnino, Maribor.
9. **Dr. Rosina Franjo**, odvetnik in ravnatelj Posojilnice (Narodni dom), Maribor.
10. **Šoštarič Ivan**, trgovec in posestnik, Maribor.
11. **Weixl Vilko**, trgovec in predsednik Trgov. gremija v Mariboru.
12. **Dolencec Matej**, ravnatelj drž. dvorazr. trgov. šole v Mariboru.

E. Podporni sklad za revne učence in učenke državne dvorazredne trgovske šole v Mariboru.

Na svoji II. redni seji je sklenil sosvet trgovske šole, da prične zbirati fond, ki naj bi imel namen: 1. opremiti podporno knjižnico zavoda, zlasti z novo izišlimi učnimi knjgami; 2. omogočiti prirejanje poučnih izletov s podeljevanjem podpor revnim in marljivim gojencem in gojenkam šole; 3. prispevati po možnosti za nabavo šoli neobhodno potrebnih učil.

Doslej so prispevali v označeni namen po 1000 Din.: Slovensko trgovsko društvo v Mariboru in Posojilnica (Narodni dom) v Mariboru; po 500 Din.: g. Josip Rosenberg, trgovec v Mariboru in tvornica za dušik v Rušah; po 300 Din.: »Korotan«, lesna industr. družba, Prevalje; po 250 Din.: tvrdka V. Freund, tovarna usnja, Maribor in Jugoslov. Lloyd, tovarna oblek, Maribor; dalje so prispevali: g. Josip Rosenberg (ponovno) 325 D, Centralna banka, podr. Maribor, 200 D; Mariborska tiskarna d. d., Maribor, 125 D; po 100 D: Splošno stavbeno društvo, Maribor, Dravogradska rafinerija mineral, olja, Maribor, Jugoslovanski Lloyd, Maribor, Mestna hranilnica, Maribor; po 50 Din.: g. dr. Franjo Rosina, odvetnik in posestnik, Maribor, tvrdka Čuček in dr., Ptuj, tvrdka Gaspari & Fanning, Maribor, Ježek K. & R., tovarna strojev, Maribor. Razen tega so posamezni člani sosveta nabrali za gori omenjeni sklad večje zneske in sicer: g. Ferdo Pinter 897 Din., g. Božidar Gustin 404,25 D, g. Stanko Detela 250 D, in M. Dolencec 1350 Din.

V imenu sosveta kakor tudi v imenu zavoda se ravnateljstvo trgovske šole vsem blagim dobrotnikom za njih velikodušna darila najlepše zahvaljuje ter jih prosi, da ohranijo svojo naklonjenost napram zavodu in učeči se mladini tudi v bodoče.

F. Zbirke.

Blagoznanstvena zbirka obsega:

- a) 4 zbirke postopnih izdelkov tovarn in poljskih pridelkov s približno 95 vzorci;
- b) 6 posameznih (večjih) zbirk nazornih učil s 107 vzorci;
- c) 6 slik;
- d) zbirko vzorčnih knjig in knjižnic raznih vrst papirja (s 15 knjigami in knjižnicami);
- e) približno 200 raznih manjših posameznih učil (kamnov, kemikalij, reagentov itd.);
- f) ročni mikroskop, eprovete in razno malo stekleno posodo.

Zemljepisna zbirka:

2 globusa (1 reliefni), 4 slike, 19 manjših in 14 večjih stenskih zemljevidov.

Knjižnice:

- a) učiteljska: 166 knjig;
- b) dijaška podporna: 114 knjig;
- c) dijaška zabavna: 67 knjig.

Pisalni stroji:

(Last člana učiteljskega zbora g. M. Kovača.)

Pouk v strojepisju se vrši na 24 modernih pisalnih strojih, ki pripadajo 14 različnim sistemom, in sicer: Smith & Bros, Underwood, Remington, Triumph, Rheinmetall, Adler, Empire, Regina, Stoewer, Ideal, Continental, Torpedo, Lloyd in Cito.

Razen teh so učencem in učenkam na razpolago razmnoževalni stroji sistemov: Edob, Cyclostyle, Opolograph, Roto-Drehvervielfältiger, Dobego-Typenflachdrucker.

Učence in učenke se seznanjajo tudi z ustrojem računskih strojev, registrirnih blagajn itd.

G. Učne knjige.

I. letnik.

Veliki katekizem.

Svetina, Katol. verouk za realke, učiteljišča itd., I. del.

Breznik, Slovenska slovnica za srednje šole.

Grafenauer, Sloven. čitanka za 5. in 6. razr. sred. šol.

Maretič, Hrvatska ili srpska gramatika za srednje škole.

Divković, Hrvatska čitanka za I. razr. gimn.

Süsser, Sprachunterricht für Handelsschulen.

Schneider, Njemačka čitanka za I. in II. razr. viših trgov. škola.

Kleibel-Vole, Trgovska korespondenca.

Weyde - Goldberger, Korrespondenz- und Kontorarbeiten für zweickl. Handelsschulen.

Sič, Trgovsko računstvo za dvorazredne trgovske šole.

Čebular, Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole.

Nauk o trgovini in menicah, I. del. (Skripta.)

Melik, Jugoslavija.

Šarabon, Trgovska geografija.

Hranilović - Modestin, Geograf. atlas.

Verbič, Blagoznanstvo za dvorazr. trgov. šole.

Novak, Slovenska stenografija, I. del.

II. letnik.

Stroj, Zgodovina katoliške cerkve.

Breznik, Slovenska slovnica za srednje šole.

Grafenauer, Sloven. čitanka za 5. in 6. razr. sred. šol.

Maretič, Hrvatska ili srpska gramatika za srednje škole.

Divković, Hrvatska čitanka za III. razr. gimn.

Süsser, Sprachunterricht für Handelsschulen.

Schneider, Njemačka čitanka za I. in II. razr. viših trgov. škola.

Kleibel-Vole, Trgovska korespondenca.

Weyde - Goldberger, Korrespondenz- und Kontorarbeiten für zweickl. Handelsschulen.

Sič, Trgovsko računstvo za dvorazredne trgovske šole.

Čebular, Knjigovodstvo za dvorazredne trgovske šole.

Nauk o trgovini in menicah, II. del. (Skripta.)
 Sarabon, Trgovska geografija.
 Hranilovič - Modestin, Geograf. atlas.
 Verbič, Blagoznanstvo za dvorazr. trgov. šole.
 Novak, Slovenska stenografija, II. del.

Pomožne knjige:

Kuder, Menično pravo.
 Sič, Naloge iz trgovskega računstva.
 Novak, Seznam okrajšav korespond. pisma.
 Robida, Stenograf. čitanka.
 Weizmann, Lehrbuch der Stenographie f. Handelsschulen.

Pregled o dosedanjem obisku šole.

	Šolsko leto				Skupaj
	1919/20	1920/21	1921/22	1922/23	
1. Število razredov:	2	4	4	5	
2. Število učencev	28	63	54	60	205
Število učenk	30	66	75	105	276
Skupaj	58	129	129	165	481
3. Dovršilo šolsko leto:					
Z ugodnim uspehom	42	97	102	106	347
Z neugodnim uspehom	16	32	27	17(+42*)	92+42*)
Skupaj	58	129	129	165	439+42*)
4. Narodnost:					
Slovinci	56	117	108	130	411
Srbi ali Hrvati	—	4	4	10	18
Nemci	1	8	16	24	49
Drugi	1	—	1	1	3
Skupaj	58	129	129	165	481
5. Bivališče starišev:					
Slovenija	50	106	114	156	426
Jugoslavija	2	4	6	2	14
Inozemstvo	6	19	9	7	41
Skupaj	58	129	129	165	481
6. Odhodno izpričevalo prejelo:					
Učencev		10	21	11+8*)	
Učenk		12	25	25+4*)	
Skupaj		22	46	36+12*)	

*) Ponavljalni izpit dovoljen.

H. Statistika učencev in učenk.

	I. letnik			II. letnik		Skupaj
	A	B	C	A	B	
1. Število učencev (učenk):						
Vstopili začetkom šolskega leta						
1922/23	48	40	40	20	29	177
Vstopili med šolskim letom	—	—	—	1	—	1
Izstopili med šolskim letom	9	3	1	—	—	13
Število koncem šolskega leta	39	37	39	21	29	165
2. Rojstni kraj:						
Maribor	13	10	8	4	3	38
Slovenija	15	15	19	8	13	70
Jugoslavija	2	1	1	—	2	6
Inozemstvo	9	11	11	9	11	51
Skupaj	39	37	39	21	29	165
3. Narodnost:						
Slovenci	28	24	34	18	26	130
Srbi ali Hrvati	3	2	1	2	2	10
Nemci	8	11	4	—	1	24
Drugi	—	—	—	1	—	1
Skupaj	39	37	39	21	29	165
4. Vera:						
Katoliki	38	34	37	20	28	157
Pravoslavni	1	—	1	—	—	2
Protestanti	—	3	1	—	1	5
Izraelit	—	—	—	1	—	1
Skupaj	39	37	39	21	29	165
5. Poklic starišev:						
Trgovci ali obrtniki	22	10	9	7	5	53
Kmetovalci	1	2	2	2	8	15
Javni nameščenci (upokojenci)	16	16	22	12	16	82
Zasebniki	—	9	6	—	—	15
Skupaj	39	37	39	21	29	165

	I. letnik			II. letnik		Skupaj
	A	B	C	A	B	
6. Starost:						
14 let	2	—	—	—	—	2
15 „	13	10	7	—	—	30
16 „	14	18	16	4	3	55
17 „	4	4	12	8	9	37
18 „	3	4	3	4	10	24
19 „	1	1	—	3	4	9
20 „	1	—	—	—	2	3
nad 20 let	1	—	1	2	1	5
Skupaj	39	37	39	21	29	165
7. Klasifikacijski uspeh: (koncem šol. leta 1922/33)						
I. red z odliko	4	5	2	1	8	20
I. red	10	23	26	10	17	86
Ponavljalni izpit	18	8	4	8	4	42
II. red	7	—	7	2	—	16
Neredovani	—	1	—	—	—	1
Skupaj	39	37	39	21	29	165

I. Imenik učencev in učenk.

I. a.

Aleš Edvard, Maribor.
Antončič Stanko, Trst.
Arnuš Adolf, Sv. Lovrenc v Slov. gor.
Babič Ivan, Maribor.
Berdajs Vladimir, Sava pri Litiji.
Bizjak Vladimir, Trst.
Burndorfer Norbert, Maribor.
Dekleva Drago, Trst.
Djordjevič Dimitrije, Kruševac.
Friedrich Franc, Ruše, (izstopil).
Grobelsšek Franc, Maribor.
Hausmaninger Viktor, Maribor
Herzog Štefan, Maribor, (izstopil).
Jančar Maks, Maribor, (izstopil).
Jurca Vladimir, Gorenji Logatec.
Kislich Anton, Studenci pri Mariboru.
Kopič Dragotin, Gradec.
Koschell Alfonz, Maribor, (izstopil).
Koser Adalbert, Maribor.
Kosmina Božidar, Kanal, (Jul. Ben.),
(izstopil).
Krajnc Ivan, Maribor.
Kučić Domogoj, Opatija
Lajnsič Bogomir, Maribor.
Mauer Ladislav, Gradec, (izstopil).
Mihev Alojz, Podpeca (Prevalje, izstopil).

Mlekuš Stanko, Ljubljana, (izstopil).
Alfred Orssich-Slavetich, Sobotska,
(Slavonija).
Pisnik Maks, Sv. Lovrenc na Pohorju.
Plohl Josip, Maribor.
Podgornik Anton, Gorica.
Prejac Stanko, Mala Nedelja pri Lju-
tomeru,
Primec Mirko, Hotinja vas pri Hočah,
(izstopil).
Ralca Rudolf, Trst.
Repše Ivan, Maribor.
Schnideritsch Roman, Maribor.
Skaza Vladimir, Velenje.
Skerget Hinko, Maribor.
Stepic Anton, Kozje.
Šuligoj Bogdan, Sv. Lucija ob Soči.
Tomac Josip, Trst.
Uršič Franc, Maribor.
Vrbnjak Stanko, Sv. Miklavž pri Ormožu.
Weingerl Rajko, Sv. Barbara pri Vur-
bergu.
Weisch Adolf, Šoštanj
Zadravec Jurica, Središče ob Dravi.
Zamolo Emil, Fram.
Zinauer Mirko, Sv. Jakob v Slov. gor.
Žerjav Viktor, Središče ob Dravi.

I. b.

Bahun Jerislava, Trst.
Baš Ljudmila, Trbovlje.
Beranič Marjeta, Celje.
Birgmayr Ernestina, Maribor.
Borstner Štefanija, Maribor.
Braunseis Eleonora, Gradec.*
Budeschinsky Erika, Maribor.
Černe Marija, Mokronog, (umrla).
Čop Antonija, Dobrava pri Jesenicah.
Čop Milica, Moste pri Žirovnici.
Dernošek Ana, Maribor.
Dugar Marija, Trst.
Ferenc Kristina, Maribor.
Fleischer Alojzija, Kaniža pri Brodu ob
Savi.
Giostro Ivanka, Trst, (izstopila).
Glaser Vida, Smolnik pri Rušah.
Golec Josipina, Polje pri Podčetrtku.

Golob Matilda, Polenšak pri Ptuj.
Hauptman Olga, Svečina pri Mariboru.
Hausmaninger Ida, Maribor.
Herber Gabrijela, Zgornja Bistrica.
Hlade Elizabeta, Sv. Križ nad Mari-
borom.
Hojnik Ivanka, Maribor.
Junež Berta, Kostrivnica pri Rog. Slatini.
Kehl Erna, Maribor.
Kimovec Ivanka, Trst
Kinkela Anka, Rukavac pri Opatiji.
Klajnsšek Angela, Makole pri Slov. Bi-
strici.
Kokovnik Hildegarda, Maribor, (izsto-
pila).
Koller Marija, Holešav. (Čehoslov.)
Kompare Boleslava, Trst.
Konečnik Dragica, Mozirje.

Kopina Ana, Brezovska gora pri Krškem.
Kotnik Helga, Eberstadt (Darmstadt-Hessen).
Kotnik Karmela, Gorica.

Kraševce Jolanda, Gorica.
Krašovic Anica, Dunaj.
Krivec Alojzija, Ptuj.
Laurič Ana, Maribor.

I. c.

Letonja Berta, Gradec.
Lopan Inka, Pisek, (Čehoslovaška).
Ludvik Jožefa, Bač pri St. Petru.
Maček Ana, Spodnja Sušica pri Brežicah.
Majcen Štefanija, Veliki Boč.
Menhart Marija, Maribor.
Mirovič Lelija, Ljubljana.
Mlinarič Justina, Maribor.
Obran Gizela, Vrhloga pri Slov. Bistrici.
Ogner Hilda, Trst.
Ozvatič Lavoslava, Lipnica, (Avstrija)
Plankl Marija, Konjice.
Plesničar Zora, Pazin, (Jul. Benečija).
Pliheršek Irma, Sv. Lenart v Slov. gor.
Possek Cecilija, Mlače pri Konjicah.
Prah Viktorija, Loče pri Konjicah.
Prater Katica, Krčevina pri Mariboru.
Prinč Vilma, Bovec, (Jul. Benečija).
Pšeničnik Elfrida, Tezno pri Mariboru.
Pučko Matilda, Mestinje.
Radač Pavla, Krčevina pri Mariboru.

Rayer Pavla, Vojnik pri Celju.
Recher Marija, Maribor.
Senčar Elizabeta, Bučkovci pri Ljutomeru.
Simončič Mara, Kozje pri Brežicah.
Slomšek Gizela, Maribor.
Stani Zora, Ruše.
Strenar Pavla, Trst.
Schamesberger Avrelija, Maribor.
Schamesberger Olga, Maribor.
Šega Ljubica, Ljubljana.
Škerjanec Jelica, Sežana, (Jul. Benečija).
Stok Pavla, Povirje pri Sežani, (Jul. Benečija).
Schuster Ljudmila, Maribor.
Teger Marija, Slovenska Bistrica.
Trbojevič Stojanka, Jošan pri Gospiću.
Tschrepein Ana, Maribor.
Volavšek Kristina, Maribor.
Vrščaj Breda, Trst.
Žgur Ana, Novo mesto.

II. a.

Bergant Evgen, Št. Vid ob Glini.
Cilenšek Milutin, Radvanje.
Cingerli Danilo, Trst.
Dekleva Bogdan, Trst.
Hanthó Josip, Budimpešta.
Jaut Ferdo, Zidani most.
Loos Franc, Pulj.
Marič Edvard, Ptuj.
Povalej Stanko, Sv. Jurij ob juž. žel.
Požar Hinko, Koper.
Rauter Ferdo, Maribor.

Srebotnjak Radoslav, Lokev pri Divači.
Šega Ivo, Sodražica.
Štalcer Josip, Radohova vas pri Postojni.
Štuhec Franjo, Maribor.
Šugman Danijel, Sv. Marjeta pri Moškanjcih.
Tušek Ervin, Budjevice, (Čehoslovaška).
Weixl Vladimir, Maribor.
Zamolo Vilko, Fram.
Žnuet Josip, Maribor.
Vohar Ignac, Melinci, (Prekmurje).

II. b.

Budeschinsky Edeltraut, Celje.
Cingerli Ljubica, Trst.
Černež Štefanija, Jurdani, (Jul. Benečija).
Čretnik Martina, Stoprce, (Ptuj).

Dekleva Nada, Kozina, (Jul. Benečija).
Furlan Marica, Mavhinje, (Jul. Benečija).
Gregorič Jelena, Škedenj pri Trstu.
Herceg Darinko, Karlovac.

Hlebec Marta, Sevnica ob Savi.
Konečnik Anica, Maribor.
Koršič Dora, Robič pri Tolminu, (Jul. Benečija).
Kosi Marica, Krištanci pri Ljutomeru.
Legiša Emilija, Ronki, (Jul. Benečija).
Lupša Miroslava, Maribor.
Majer Zofija, Krčevina pri Mariboru.
Pavšek Josipina, Ljubljana.
Pirnat Manica, Idrija.
Plohl Zofija, Maribor.
Praper Anica, Mežica, (Prevalje).

Rakuša Terezija, Sv. Jurij ob Ščavnici.
Ribarič Eleonora, Volče pri Tolminu, (Jul. Benečija)
Rotovnik Kristina, Legen pri Slovenj-gradu.
Schwegel Olga, Reka.
Strah Anica, Mirna, (Novo mesto).
Šegovič Dragica, Zagreb.
Šprohar Stanislava, Trst.
Špurej Anica, Orehova vas, (Maribor.)
Tominšek Areta, Ljubljana.
Trstenjak Anica, Kozje, (Brežice).

J. Absolventi in absolventinje v letu 1920/21.

Cerkvenik Franc, Trst.
Cvetkovič Marija, Dobova pri Brežicah.
Fabič Vekoslav, Koper.
Glusič Olga, Prosek pri Trstu.
Golec Franjo, Polje pri Kozjem.
Gombač Marija, Trst.
Gradt Silva, Šmarje pri Jelšah.
Jovčič Marij, Trst.
Kovačič Frančiška, Radgona.
Kvas Emilija, Konjice.
Leskovar Vida, Maribor.
Mačus Franjo, Trst.

Mikolič Franc, Sodražica pri Kočevju.
Mohorčič Marija, Trst.
Obersnel Ivan, Divača.
Paulin Pavlina, Gorica.
Pegan Dora, Gabrije pri Gorici.
Presl Pavel, Tolmin.
Rosina Tatjana, Maribor.
Sterger Marija, Maribor.
Toros Kazimir, Trst.
Vidič Julij, St. Martin pri Slovenj-gradu.

Absolventi in absolventinje leta 1921/22.

Barlovič Josip, Trst.
Bračko Ivan, Maribor.
Koršič Lovro, Kobarid.
Čeh Dušan, Ljutomer.
Čerček Franjo, Ljubljana.
Černež Friderik, Trst.
Höttl Viljem, Žaga, (Tolmin).
Kalin Feliks, Bregana pri Krškem.
Krebelj Cvetko, Gorica.
Kuntner Edvard, Trst.
Maver Armin, Litija.

Mencej Josip, Maribor.
Mravljak Feliks, Sv. Anton na Pohorju.
Nerat Hubert, Črnagora pri Ptuju.
Pečenko Alojzij, Koper.
Preac Franjo, Varaždin.
Ralca Franc, Trst.
Ralca Milan, Trst.
Ranner Franc, Pobrežje pri Mariboru.
Vrtovec Edvard, Trst.
Wigele Friderik, Maribor.

Berlot Zora, Trst.
Bertoncelj Josipina, Tržič.
Bobek Justina, Trst.
Cizel Olga, Gradec.
Dolenc Marija, Ljubljana.
Fabič Albina, Gradiška.

Kovačič Otilija, Radgona.
Kruljec Leopoldina, Tržič.
Lenardič Justina, Trst.
Lubec Irena, Laško pri Celju.
Medved Pavla, Maribor.
Rakež Ana, Šmarje pri Jelšah.

